

Zato što su hormoni važni

Što su hormoni i kako utječu na naše živote?

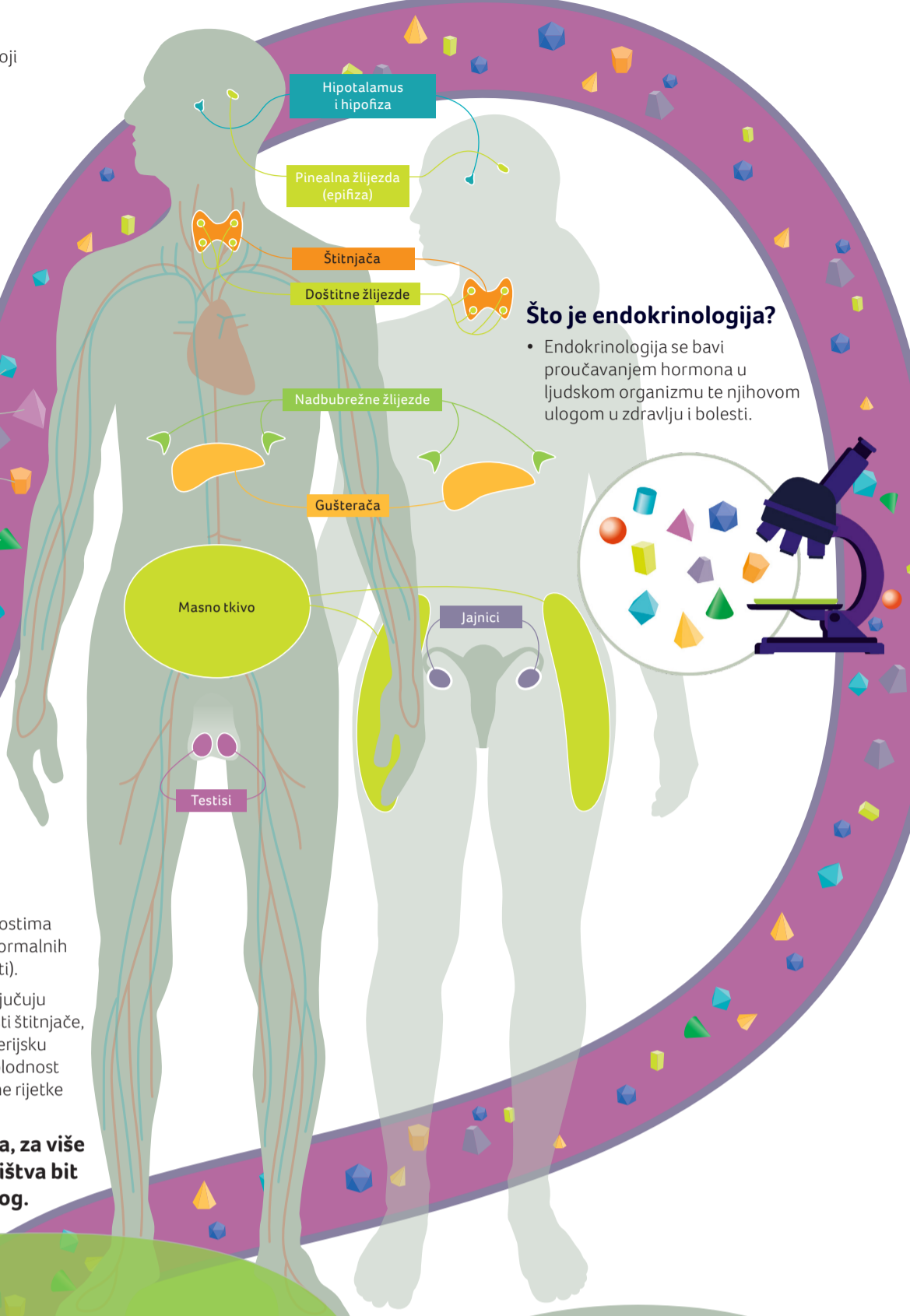

European Hormone Day
Because Hormones Matter

Kako hormoni djeluju?

- Hormoni su biološki glasnici koji putuju tijelom i daju upute stanicama i organima.
- Hormoni su osobito važni u:
  - rastu i sazrijevanju
  - nošenju sa stresom
  - održavanju dobre forme i zdravlja
  - upravljanju metabolizmom
  - spolnom funkcioniranju
- Postoje brojni hormoni, svaki sa svojom specifičnom ulogom.

inzulin
kortizol
testosteron
leptin
adrenalin
estrogen
melatonin
prolaktin
tiroksin
hormon rasta
i mnogi drugi

Što je endokrinologija?

- Endokrinologija se bavi proučavanjem hormona u ljudskom organizmu te njihovom ulogom u zdravlju i bolesti.

Što su endokrinološki poremećaji?

- Endokrinološki poremećaji su uzrokovani i obilježeni vrijednostima hormona koje odstupaju od normalnih (previsoke/preniske vrijednosti).
- Endokrinološki poremećaji uključuju pretilost, šećernu bolest, bolesti štitnjače, tumore, poremećaje rasta, arterijsku hipertenziju, osteoporozu, neplodnost i seksualnu disfunkciju te brojne rijetke bolesti.
- **U nekom trenutku života, za više od tri četvrtine stanovništva bit će potreban endokrinolog.**

Zato što su hormoni važni

Potrebno je prepoznati ulogu hormona kako bi se spriječilo, liječilo i živjelo s nekim od najučestalijih bolesti na svijetu.

#BecauseHormonesMatter
#EuropeanHormoneDay

TUMORI

TUMORI
su drugi najčešći uzrok smrti i obolijevanja u Europi!

3,7 milijuna slučajeva godišnje!
1,9 milijuna smrti godišnje!

Medijan preživljenja za neuroendokrine tumore jest **41 mjesec.**

Više od **90 000** novih slučajeva tumora štitnjače godišnje.^{III}

ZAHTEJEV NADLEŽNIM INSTITUCIJAMA

Ojačati endokrinološku perspektivu i pozicionirati endokrine tumore u Planu za borbu protiv raka (Beating Cancer Plan) i istraživanjima u sklopu Horizon Europe projekta.

ENDOKRINI DISRUPTORI

Izloženost putem zraka, hrane, vode, kože

te prijenos s majke na plod.

Preko **1500** zabrinjavajućih kemikalija u plastici doprinosi povećanoj učestalosti endokrinih tumora, debljine, šećerne bolesti, bolesti štitnjače, osteoporozu i neplodnosti.^{IV}

Između **157 i 270 milijardi €** godišnje za troškove zdravstvene skrbi i gubitak zarade u Europi.^V

ZAHTEJEV NADLEŽNIM INSTITUCIJAMA

Bez ikakve daljnje odgode, provesti i primijeniti sve potrebne zakonodavstvene postupke po pitanju endokrinih disruptora kako bi se osiguralo zdravlje i održivije europsko društvo za postojeće i nadolazeće generacije.

DEBLJINA

Osobe s debljinom žive pet godina kraće u usporedbi s osobama primjerene uhranjenosti.^{VI}

U odraslih, gubitak težine u rasponu 5-10% može dovesti do zdravstvenih koristi zbog smanjenja učestalosti stanja povezanih s debljinom.^{VII}

U Europi, više od **200 000** novih slučajeva tumora godišnje je povezano s debljinom.^{VI}

Preuhranjenost i debljina uzrokuju više od **1,2 milijuna** slučajeva smrti godišnje diljem europske regije SZO.^{VI}

Gotovo **6/10** odraslih i **1/3** djece u Europi živi s debljinom ili preuhranjenošću.^{VI}

ZAHTEJEV NADLEŽNIM INSTITUCIJAMA

Prepoznati debljinu kao kroničnu, recidivirajuću endokrinološku bolest od strane svih dionika na europskoj i nacionalnoj razini te se usredotočiti na prevenciju i razvoj novih mogućnosti liječenja.

RIJETKE ENDOKRINOLOŠKE BOLESTI

Rijetke bolesti pogađaju približno

30 milijuna ljudi u EU.^{VIII}

Više od

400 rijetkih bolesti je povezano s endokrinološkim sustavom.^{IX}

Rijetke bolesti su često kronične i životno ugrožavajuće. Ključna pitanja koja je potrebno riješiti:

- kasno dijagnosticiranje
- dostupnost stručnih centara
- neizlječivost brojnih rijetkih bolesti

ZAHTEJEV NADLEŽNIM INSTITUCIJAMA

Dodijeliti resurse kako bi se uspostavila kritična uloga Europskih referentnih mreža (European Reference Networks), potaknuo razvoj registara i inovacije u dijagnostici i liječenju.

Pridružite se Europskom danu hormona putem poveznice www.europeanhormoneday.org
#BecauseHormonesMatter #EuropeanHormoneDay

European Society of Endocrinology
www.es-e-hormones.org

European Hormone and Metabolism Foundation
www.es-e-foundation.org

^I https://www.who.int/europe/health-topics/cancer#tab=tab_2

^{II} <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6239108/>

^{III} An innovative non-invasive tool for thyroid cancer screening | News | CORDIS | European Commission (europa.eu)

^{IV} Enabling a circular economy for chemicals in plastics | Elsevier Enhanced Reader

^V High disease costs attributed to EDC exposure | Food Packaging Forum

^{VI} WHO European Regional Obesity Report 2022

^{VII} Thyroid Fact Sheet | IARC | World Health Organisation

^{VIII} Rare diseases | European Commission (europa.eu)

^{IX} eurreca-core-registry-conditions-dictionary-v3.2.xlsx (live.com)